

ЭССЕ

\$\$\$001

Ұлт әдебиетінің тарихы: дамуы, қалыптасуы, зерттелуі

\$\$\$002

Қазақ әдебиеті: кеше, бүгін, ертең

\$\$\$003

Қожа Ахмет Ясауидің «Даналық кітабының» әдеби-танымдық мәні

\$\$\$004

Сұлтанмахмұт Торайғыров шығармаларындағы ағартушылық идеясы

\$\$\$005

Мағжан Жұмабаевтың «Педагогика» еңбегінің ғылыми-әдістемелік маңызы

\$\$\$006

Мағжан Жұмабаев шығармашылығындағы дәстүр мен жаңашылдық

\$\$\$007

Мағжан Жұмабаев поэмаларының поэтикасы

\$\$\$008

Оралхан Бөкей прозасындағы адамзатқа ортақ мәселенің көтерілуі

\$\$\$009

Абай шығармаларындағы уақыт тынысы: кеше, бүгін, ертең

\$\$\$010

Тахауи Ахтанов – жазушы, драматург

\$\$\$011

Мұзафар Әлімбаев – балалар әдебиетінің бағбаны

\$\$\$012

Қазақ прозасындағы ақтабан шұбырынды, Алқакөл сұлама тақырыбы

\$\$\$013

Қазақ әдебиетінің дамуындағы баспасөздің рөлі

\$\$\$014

Махамбет Өтемісұлы поэзиясындағы ерлік пен рух

\$\$\$015

Шәкәрім шығармаларындағы рухани-адамгершілік құндылықтар

\$\$\$016

Шәкәрім шығармашылығындағы ұлттық таным

\$\$\$017

Қазақ әдебиетіндегі соғыс тақырыбы (Қ.Қайсенов шығармашылығы бойынша)

\$\$\$018

Әдебиеттегі жаһандану және ұлттық код тақырыбы

\$\$\$019

Қазіргі қазақ поэзиясындағы дәстүр сабақтастығы: көне түркі дәуірінен бүгінге дейін

\$\$\$020

Қазіргі қазақ әдебиетіндегі метамодернизм

СҰРАҚТАР

###001

Сөздің морфологиялық құрамы, морфема туралы түсінік, сөздің морфемаға бөлінуі, морфеманың түрлері. Қазақ тілшілерінің морфема жайлы еңбектері?

###002

Түбір морфема, оның түрлері (түпкі, өлі түбірлер, синкретикалық түбірлер, негіз және туынды түбірлер). Тарихи көне түбірлер жайлы зерттеулер?

###003

Қосымша морфема оның өзіндік ерекшелігі, жіктелуі. Сөз тудырушы және форма тудырушы морфемалар, олардың бөлінісі?

###004

Форма(тұлға) тудырушы морфемалардың (жұрнақтар мен жалғаулардың) түрлері, қызметі, өзіндік ерекшеліктері?

###005

Сөз таптары, оның бөлінісі, сөздерді таптастыру принциптері. Сөз таптарының шығуы мен дамуы?

###006

Сөздердің лексика-грамматикалық мағынасына, грамматикалық сипаты мен түрлену жүйесіне және синтаксистік сипатына қарай ерекшеліктері?

###007

Атауыш сөздер, оларды таптастыру, өзара жіктелуі. Есімдер тобы мен етістіктер?

###008

Атауыш сөздер мен көмекші сөздердің, одағайдың өздеріне тән ерекшеліктері?

###009

Зат есім, зат есімнің лексика-грамматикалық сипаты, семантикалық түрлері мен морфологиялық сипаты?

###010

Зат есімнің реңк мәні, субстантивтену процесі. Көмекші есімдер, олардың зат есім шеңберінде қаралуы. Зат есімнің синтаксистік қызметі?

###011

Сын есімнің лексика-грамматикалық сипаты, сапалық, қатыстық түрлері, адъективтену процесі?

###012

Сын есімнің шырайлары, шырай туралы түрлі көзқарастар, синтаксистік қызмет?

###013

Сан есімнің лексика-грамматикалық сипаты, дара, күрделі сан есімдер. Сан есімнің мағыналық топтары, емлесі, синтаксистік қызметі?

###014

Есімдіктің лексика-грамматикалық сипаты, қалыптасуы, септелу ерекшелігі.

###015

Есімдіктің мағыналық түрлері, есімдіктің басқа сөз таптарына ауысуы және прономиналдану- есімдікке айналу процесі, синтаксистік қызметі?

###016

Күрделі етістік және аналитикалық формалы етістік, аналитикалық форманттар, сыпат мәні. Қалып етістіктерінің ерекшеліктері?

###017

Етістіктің лексика-грамматикалық категориялары. Салт, сабақты етістік, Салт етістіктің сабақтыға, сабақты етістіктің салт етістікке айналуы. Етіс категориясы, түрлері. Болымсыз етістік?

###018

Етістіктің ерекше тұлғалық түрлері, есімше, көсемше, тұйық етістік. Бұлардың мағыналары мен түрлері, қызметі мен түрленуі, жіктелуі?

###019

Үстеудің лексика-грамматикалық сипаты, морфемалық құрамы. Үстеудің мағыналық топтары, синтаксистік қызметі?

###020

Еліктеу сөздердің лексика-грамматикалық сипаты, түрлері. Еліктеу сөздің дыбыстық ерекшеліктері, синтаксистік қызметі?

###021

Көмекші сөздердің жалпы сипаты, түрлері. Шылаудың лексика-грамматикалық сипаты, шылаудың түрлері, мағынасы, қызметі?

###022

Одағай, одағайдың лексика-грамматикалық сипаты, морфемалық құрамы. Одағайдың мағыналық түрлері, мағыналық құрамы?

###023

Модаль сөздер. Модаль сөздің жеке сөз табы болуы. Модаль сөздер жайлы түрлі көзқарастар?

###024

Етістікті сөз тіркестерінің синонимиясы?

###025

Есімді сөз тіркестерінің синонимиясы?

###026

Сөйлемдердің синонимиясы?

###027

Синтаксистік байланыстар және сөз тіркесі?

###028

Қабыса байланысқан есімді сөз тіркестері?

###029

Матаса байланысқан есімді сөз тіркестері?

###030

Ортақ басыңқылы сөз тіркестері?

###031

Жай сөйлемнің құрылымдық ұйысымы?

###032

Номинативті және етістікті сөйлемдер?

###033

Сұраулы сөйлемдердің қызметі мен мағынасына қарай бөлінуі?

###034

Атау теориясының зерттелуі және атаудың мағыналық дамуы?

###035

М. Қашқаридың «Диуани луғат-ит түрік» сөздігінің сөзжасам ғылымындағы орны?

###036

Тіл білімінің қазіргі теориялық дамуындағы уәждеме теориясы және сөзжасамдық уәждеме түрлерінің дамуы?

###037

Тіл біліміндегі валенттілік және оның түрлерінің даму ерекшеліктері?

###038

Фразеологиялық бірліктердің қайнар көздері және мағыналық құрылымы?

###039

Қазақ тіліндегі материалдық лексиканың тарихи қабаттарын атаңыз, мысал келтіріңіз?

###040

А. Байтұрсынұлының әдістемеге қатысты еңбектерін атаңыз, ондағы қаралған мәселелерге түсініктеме беріңіз?

###041

Семантикалық өріс: лексика-семантикалық және тақырыптық топтар?

###042

Қазақ тіліндегі терминтану мәселесі: зерттеу еңбектері, даму ерекшеліктері?

###043

Кеңес дәуіріндегі қазақ әдебиетінің дамуы, үш кезеңге бөлудің заңдылығы мен шарттылығы, 1920-30 жылдардағы қазақ поэзиясы?

###044

1920-30 жылдардағы драматургия жанрының дамуы, жанрлық тұрғыдан өсуі?

###045

Кеңес дәуіріндегі қазақ әдебиетінің 1941-1956 жылдардағы даму жолы (нақты мысалдармен)?

###046

Мұхтар Әуезов пен Сәбит Мұқановтың өмірбаяны мен шығармашылығы туралы?

###047

Кеңес дәуіріндегі қазақ әдеби сыны: дамуы, қалыптасуы, жетістіктері мен кемшіліктері?

###048

Кеңес дәуіріндегі қазақ поэзиясындағы көркемдік ізденістер туралы?

###049

Кеңес дәуіріндегі қазақ өлеңінің құрылыс жүйесі туралы зерттеу?

###050

Кеңес дәуіріндегі 1920-30 жылдардағы қазақ поэзиясы туралы?

###001

Ішкі мағыналық құрамы бай грамматикалық категорияны атаңыз, оны түсіндіріңіз?

###002

Жалпы грамматикалық мағынаны және категориялық грамматикалық мағынаны мысалдар арқылы түсіндіріңіз?

###003

Тарихи көне түбірлерді (түпкі, өлі түбірлер, синкретикалық түбірлер) негіз және туынды түбірлерді мысалдармен түсіндіріңіз?

###004

Грамматикалық мағына беретін қосымшаларды атаңыз, түсіндіріңіз?

###005

Қос функциялы қосымшалардың өзіндік ерекшеліктерін мысалдармен түсіндіріңіз?

###006

Сөздерді таптастырудың А.Ысқақов, С.Исаев және А.Салқынбай ұсынған тұжырымдарын салыстырып түсіндіріңіз?

###007

Сөздерді таптастыруда, терминдер жүйесін қалыптастыруда А.Байтұрсынұлының еңбегін айтыңыз?

###008

Есімдіктің түрлену ерекшелігін айтыңыз?

###009

Субстантивтік және атрибутивтік есімдіктерді сипаттаңыз?

###010

Етістіктің семантикалық мәнін, ол туралы зерттеулерді зерделеп көріңіз?

###011

Қазақ тілінде аналитикалық формалы етістік жайлы айтқан ғалымдардың еңбектерін атап, түсіндіріңіз?

###012

Етіс категориясының лексика-грамматикалық мағынасы мен қызметін сипаттаңыз?

013

Қимыл есімінің атаулары мен қолданылу аясын түсіндіріңіз?

###014

Етістіктің райлары туралы пікір алалығының себептерін айтыңыз?

###015

Көсемше етістіктің жасалуын, мағынасын, қолданыс аясын және етістік пен үстеу арасындағы қызметін анықтаңыз?

###016

Еліктеуіш сөздердің фонетика-морфологиялық сипатын мысалдармен түсіндіріңіз?

###017

Қазақ тіліндегі толымды көмекші етістіктерге классификация жасаңыз?

###018

Қазақ тіліндегі одағай сөздер жайлы А.Байтұрсынұлының, Қ.Жұбановтың, А.Ысқақовтың айтқан тұжырымдарын салыстырып көріңіз?

###019

Модаль сөздер сөз табы қатарына қашан қосылды, кімдердің еңбектері бар?

###020

Бір негізді және екі негізді жай сөйлемдер?

###021

Құрмалас сөйлем синтаксисінің зерттелу жайы?

###022

Құрмалас сөйлем түрлерінің өзіндік белгілері?

###023

Аралас құрмалас сөйлемнің тіл біліміндегі көрінісі?

###024

А.Байтұрсынұлының сөйлем мүшелері туралы ой-тұжырымдар?

###025

А.Байтұрсынұлының сөйлем түрлері туралы ой-тұжырымдары?

###026

Салалас құрмалас сөйлемдердің мағыналық топтары?

###027

Сабақтас құрмалас сөйлемдердің мағыналық топтары?

###028

Аралас құрмалас сөйлемнің құрамы?

###029

Көсемше, есімше оралымды сөйлемдер?

###030

С.Исаев, М.Оразовтардың сын есім шырайларының сөзжасамдық мәні жайлы пікіріне салыстырмалы талдау жасаңыз және шырай қосымшаларының сөзжасамдық реңкін анықтаңыз?

###031

А.Ысқақовтың уәждеуші тұлғаға қимылдық, қозғалыстық мағына қосатын сөзжасамдық тұлғалар жайлы пікіріне түсініктеме беріңіз және сөзжасамдық тұлғалардың семалық қырын анықтап, семантикалық тұрғыдан талдау жасаңыз?

###032

«Қол» сөзі негіз болған сөзжасамдық шепке (парадигма) түсініктеме беріп, мысал келтіріңіз, жасалу жолын анықтаңыз?

###033

Лексикалық конверсияның типтері жайлы түсініктеме беріңіз, мысал келтіру арқылы пікіріңізді дәлелдеңіз?

###034

Киіз үйге қатысты лексемаларға лингвомәдениеттанымдық тұрғыдан талдау жасаңыз?

###035

Кеңес дәуіріндегі қазақ поэзиясының жанрлық тұрғыда өсуі, көркемдігі мен ерекшелігіне нақты мысалдар келтіре отырып, талдау жасаңыз?

###036

Ақын М.Мақатаев поэзиясының поэтикасына талдау жасаңыз?

###037

Көркем прозалық шығармаға эстетикалық талдау жасаңыз?

038

Әбіш Кекілбаев прозасындағы халықтық аңыздар мен көркемдік шешім туралы баяндаңыз?

###039

М.Әуезовтің «Абай жолы» эпопеясындағы деталь, пейзаждың сюжет құраудағы рөлін анықтаңыз?

###040

Ақын М.Мақатаев прозасының поэтикасына талдау жасаңыз?

###041

З.Қабдоловтың көркем бейненің жасалу жолдары мен тәсілдері туралы ғылыми пікірлерін мысалға келтіре отырып, бейнелер түрлеріне жеке-жеке тоқталыңыз?

###042

Кеңес дәуіріндегі поэзия тілінің өркендеуі туралы таратып айтыңыз (С.Сейфуллин мен І.Жансүгіров поэзиясы бойынша)?

###043

Кеңес дәуіріндегі әдеби байланыстар мен қазақ әдебиетінің шет тілдерге аударылу жайын талдап, нақты мысалдармен сипаттама беріңіз?

###044

Мұқағали Мақатевтың «Жан азасы» поэмасының көркемдігіне талдау жасаңыз?

###045

Абай қазақ әдеби тіліне ендірген метафораларды мысалдармен түсіндіріңіз?

###046

«Қарға тамырлы қазақ» тіркесінің төркінін анықтаңыз?

###047

Экспрессивті-эмоционалды лексиканы пайда болу жолдарын мысал арқылы сипаттаңыз?

###048

Диалектизмдердің әдеби тілде қолданылу жағдайларын мысалмен дәлелдеңіз.

###049

А.Салқынбайдың фраземаларды ішкі формаларының туындау көзіне байланысты қалай топтастыратынын анықтаңыз. Әрбір түрін мысалмен түсіндіріңіз?

###050

Т.Қордабаев узусты әдеби нормадан шатастырмау үшін қалай атайтынын анықтап, мысалдармен дәлелдеңіз?

###001

Көмектес септігінің мағынасы мен қызметін, басқа септік түрлерінен ерекшелігін мысалдармен дәйектеңіз?

###002

Септік жалғауларын грамматикалық және көлемдік септіктерге бөлудің мәні?

###003

Грамматикалық септіктердің түрлерін, мағынасы мен қызметін нақты мысалдармен көрсетіңіз?

###004

Модаль сөздер қандай-қандай мағыналарды білдіреді, сөйлем мүшесі бола ала ма?

###005

Көлемдік, кеңістік септіктердің түрлерін, мағынасы мен қызметін нақты мысалдармен көрсетіңіз?

###006

Жіктік жалғауы қандай сөзге жалғанатынын, есім сөздер мен етістіктерге жалғанғандағы ерекшеліктерін көрсетіңіз?

###007

Септіктердің нөлдік тұлғаға қатысын дәлелденіз?

###008

Сын есімнің түрленуі мен синтаксистік қызметін түсіндіріңіз?

###009

Басқа сөз табына жатқанымен, сан есімге мағынасы жақын сөздерді тауып түсіндіріңіз?

###010

Есімдіктің түрлерін, күрделі есімдіктің жасалуының ерекшелігін, емлесін түсіндіріңіз?

###011

Морфологиялық жағынан толық түрлене алмайтын есімдіктерді сипаттаңыз?

###013

Адам танымындағы етістіктің алғашқы түрлерін түсіндіріңіз?

###014

Негізгі етістік пен көмекші етістік, толымды көмекші етістік пен толымсыз көмекші етістіктің мағынасы мен қызметін сипаттаңыз?

###015

Есімшені кейбір ғалымдар сын есімге қосуды ұсынады, неге? Тілдік деректермен дәйектеніз.

###016

Етіс жұрнақтарының қабаттасып келуінің себебін түсіндіріңіз?

###017

Септік жалғауларының көнеленуінен жасалған үстеулердің мағынасы мен қызметін анықтаңыз?

###018

Сөз табы қатарына еліктеуіш сөздер қашан қосылды? Қай ғалымның еңбегі?

###019

Қазақ тіліндегі көмекші сөздерге классификация жасаңыз?

###020

Одағай сөздерге мысалдар келтіріп, мағынасын, тұлғасын ажыратыңыз?

###021

Қазақ тілі грамматикаларында модаль сөздер әрарап, бейарап сөздер деп қарастырылған. Қазіргі модаль сөзден айырмашылығын, ұқсастығын зерделеңіз?

###022

Синтаксистік синонимдердің оларға ұқсас тілдік құбылыстармен арақатынастарын сипаттау, белгілерін анықтау?

###023

Күрделенген жай сөйлемдердің құрылысына талдау жасау?

024

Параллель байланысты күрделі синтаксистік тұтастықтың белгілерін анықтау?

###025

Тізбекті күрделі синтаксистік тұтастықтың параллель байланысты күрделі синтаксистік тұтастықтан айырмашылықтарын көрсету?

026

Пысықтауыштардың құрамы мен мағынасына қарай түрлерін салыстыра отырып, ерекшеліктерін көрсету?

###027

Модаль баяндауыштардағы субъектінің айтылған пікірге субъективтік бағасын сипаттау және түсіндіру?

###029

Қыстырма құрылымдар мен қыстырынды құрылымдарға талдау жасау, салыстыру?

###030

«Бай» сөзіне танымдық тұрғыдан талдау жасаңыз, оның семантикалық-сөзжасамдық парадигмасының дамуы жайлы пікірлерді салыстырыңыз және сөздің өзек семасын анықтаңыз?

###031

Тілдегі метафоралану процесіне түсініктеме беріңіз. Поэтикалық метафораның түрлеріне мысал келтіріп, олардың қолданылу аясын анықтаңыз?

###032

Фразеологиялық бірліктердің қайнар көздері жайлы түсініктеме беріп, тілдегі мифтік фразеологизмдерге танымдық тұрғыдан талдау жасаңыз, мысалдар арқылы дәйектеңіз?

###033

Антропонимдерге гендерлік және танымдық тұрғыдан талдау жасаңыз, кісі есімдерін тақырыптық топтарға топтасырыңыз?

034

Кеңес дәуіріндегі қазақ прозасының сюжеттік-композициялық ерекшелігі (кез-келген бір прозалық шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасаңыз)?

035

Кеңес дәуірінде жазылған прозалық шығармалардағы бейнелер жүйесіне талдау жасаңыз?

###036

Кеңес дәуіріндегі қазақ ақындарының өлеңдеріне схематикалық талдау жасаңыз?

037

Кеңес дәуіріндегі қазақ өлеңіндегі интонацияның рөлін айқындау мақсатында талдау жасаңыз?

038

Кез-келген көркем шығарманың тақырыптық-идеялық ерекшелігіне талдау жасаңыз?

###039

Кез-келген прозалық шығармаға тегі мен түріне қарай талдау жасаңыз?

040

Кеңес дәуіріндегі қазақ өлеңіндегі дыбыстың ролін айқындау мақсатында талдау жасаңыз?

###041

Поэтикалық метафораның тілдік табиғатын Абай өлеңдері негізінде мысалдармен көрсетіңіз?

042

Антонимдердің қолданылу ерекшелігін мысалдармен түсіндіріңіз?

###043

Поэтикалық мағына мен ауыспалы мағынадағы сөздердің айырмашылығын М.Мақатаев өлеңдері негізінде түсіндіріңіз?

###044

«Архетип» терминінің өзіндік ерекшелігін мысалмен дәлелдеп көрсетіңіз?

###045

Мақал-мәтелдердің фразеологизмдерге қатысын нақты деректермен дәлелдеп көрсетіңіз?

###046

Табу көрінісі саналатын «ат тергеу» дәстүрінің қазақ мәдениетіндегі маңызын Ғ.Мүсірепов шығармаларынан мысал келтіру арқылы дәлелдеңіз?

###047

Ә.Т.Қайдардың тұжырымдауындағы «тіл тамыршысы» болу деген не? Өз пікіріңізді жүйелеп көрсетіңіз?

###048

«Тілге тиек ету» фраземасының этимологиялық табиғатын салыстырмалы талдау арқылы дәлелдеп көрсетіңіз (түркі тілдері, тарихи ескерткіштер мысалында)?

###049

Түр мен түстің (көк/қоңыр/құба/боз) тілдегі көрінісін ұлттық мәдениет тұрғысынан сипаттаңыз?

###050

Сандық символдар негізінде пайда болған фраземаларды ұлттық таным тұрғысынан сипаттаңыз?